planinski
V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

PRILOGA PV 2009/9

Angleško-slovenski plezalski slovarček

Ta slovarček je daleč od popolnosti. Česar ne boš našel tukaj, boš morda z malo sreče v Planinskem terminološkem slovarju (Založba ZRC SAZU, 2002) ali na Googlu. Vsako geslo nima neposrednega prevoda, temveč le opisnega. Če nisem našel ustreznega izraza ali v slovenščini še ne obstaja, ga nisem želel izumiti na silo, za vsako ceno. Morda se bo pojavil sčasoma. Tako kot pri plezanju in gibanju naveze je bilo tudi pri sestavljanju slovarčka osnovno vodilo praktičnost, enostavnost in čim boljša uporabnost (razlage gesel kot glej ..., ki so sicer v nasprotju s to trditvijo, so posledica omejenega prostora).

V besedilu uporabljam osebek moškega spola, da se tako izognem nepotrebnemu podvajanju plezalec/-lka je preživel/-la ... Vse, kar velja za fante, v enaki meri (ali pa še bolj) drži tudi za dekleta.

Slovenski izrazi plezalskega žargona so v kurzivi.

Plezanje, v majhni lokalni ali v veliki steni, je nevarno početje, ki zahteva nenehno pozornost plezalca in varujočega, sicer se lahko hitro zgodi kaj neprijetnega in se znajdeš na straneh črne kronike. Najbolje se je zafrkavati in sproščati po končanem vzponu ob vrčku zlatorumene tekočine.

Ne navajaj razlag v slovarčku kot razlog, če boš v steni zamočil, zavedaj se, da plezaš na lastno odgovornost.

Zahvaljujem se Mateji Pate, Andreju Kokalju, Niču Kregarju in Tomažu Jakofčiču za dragocene pripombe, zaradi katerih je slovarček boljši, kot bi bil sicer.

Prav tako se zahvaljujem Stéphanu Pennequinu, zbiralcu zatičev, zagozd in metuljev, ker je prijazno odstopil svoje fotografije.

Zahvala gre tudi uredniškemu odboru, ki se je odločil za pogumen korak in izdal ta slovarček.

Avtor: Mire Steinbuch

Priloga revije Planinski vestnik, izhaja občasno

ISSN 0350-4344

Izdaja PZS, Dvoržakova 9, p. p. 214, 1001 Ljubljana
www.planinskivestnik.com

Odgovorni urednik Vladimir Habjan

Slika na naslovnici: *Tehnično plezanje v smeri Leteča Meri v Ospu* Foto: Mire Steinbuch

A

abalakov's anchorage ⇒ abalakovo sidrišče

ABC, advanced base camp ⇒ višinski bazni tabor; izpostavljena baza, naprej pomaknjena baza

abseil ⇒ 1) spust po vrvi; *abzajl*
2) spustiti se po vrvi; *abzajlati*

ABO ⇒ abominablement difficile, abominable; izjemno težavno in nevarno; gnusno, zoprno; francoska ocena težavnosti alpinističnega vzpona

acorn ⇒ želod, akorn, vrsta zatiča. Leta 1961 je John Brailsford, kovač iz Sheffielda, izdelal prvi namensko oblikovani zatič in ga imenoval acorn. Na stružnici jih je izdeloval iz aluminijeve zlitine v treh velikostih (1 palec, 3/4 palca in 5/8 palca; 1 palec = 2,54 cm).

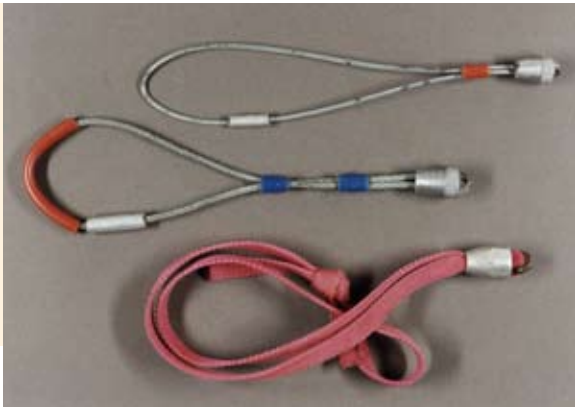

adze ⇒ lopatica v glavi cepina

aid climbing ⇒ tehnično plezanje, pri katerem se za napredovanje uporabljajo razni tehnični pripomočki; *tehničarjenje*, *lojtranje, tehnika*; tudi "6th class climbing"

aid route ⇒ tehnična smer z ocenami od A0 do A5, ki jo je možno preplezati samo s pomočjo tehničnih pripomočkov.
Novi val tehničnega ocenjevanja uporablja ocene C0 do C5 (**C**lean) v primeru, ko je smer mogoče tehnično preplezati brez uporabe klinov in kladiva, samo z zatiči, metulji, krempeljci itd. Dolžina in posledica možnega padca sta pomemben faktor pri oceni.

aider ⇒ lestvica, sešita iz najlonskega traku ali starejše domače izdelave, narejena iz dveh pomožnih vrvic in prečk iz aluminijastega profila. Izraz so verjetno skovali tisti angleško govoreči alpinisti, ki niso mogli izgovoriti francoske besede étrier. Uporablja se pri tehničnem plezanju; *lojtrca*, *lojtra*

alcove ⇒ niša, vdolbina v steni

alpine butterfly ⇒ varianta vozla osmica med obema koncema (glavne) vrvi

AMS ⇒ **A**cute **M**ountain **S**ickness – akutna višinska bolezen

anchor ⇒ sidrišče v steni za spuščanje po vrvi ali varovanje

angle piton ⇒ jeklen profilni skalni klin; *profilc*

anti snow balling plate ⇒ plastične ali gumijaste plošče pod derezami, ki preprečujejo snežne cokle

arête ⇒ ožji gorski greben, raz

ascender ⇒ prižema, žimar, tehnični pripomoček za vzpenjanje po vrvi

ATC ⇒ **A**ir **T**raffic **C**ontroller, Black Diamondova ploščica za varovanje in spuščanje po vrvi

autoblock knot ⇒ vozel, podoben prusikovemu, imenovan tudi francoski prusik

avalanche cord ⇒ lavinska vrvica

avalanche transceiver ⇒ lavinska žolna